

[Socialministeren]

drag. Da beskatningen af pensionsydelse som for andre skatteborgere er afhængig af den kommunale skatteprocent, er de bruttoficerede pensionsydelse fastsat således, at pensionister, der bor i en kommune med en gennemsnitlig skatteprocent, i lighed med andre skatteborgere sikres en forhøjelse af den disponible indkomst. Denne forhøjelse udgør årligt efter skat for enlige godt 1000 kr. og for gifte lidt mindre.

For på den anden side at sikre, at de pensionister, der har betydelige indtægter ud over pensionen, ikke får utilsigtede gevinster som følge af skatteomlægningen, foreslås det at gøre en større del af pensionen indkomstafhængig.

Fradragsbeløbene foreslås justeret på grund af ændring af pensionen, men således at hovedlinierne i »samspilsløsningen« fra 1987 fastholdes. Samspilsløsningen indebærer, at aftrapning af pensionsydelse sker i forlængelse af hinanden, således at ydelserne ikke aftrappes samtidig ved en mindre indtægtsfremgang.

Forslaget indeholder desuden en gradvis ophævelse af den overgangsordning for varmetillæg, der også var en del af samspilsløsningen.

Ophævelse af overgangsordningen vil medføre en administrativ lettelse for kommunerne og ligestillede pensionister, der modtager varmetillæg.

Forslaget indeholder desuden en forenkling af det indtægtsgrundlag, der anvendes ved beregning af social pension, idet reglerne om beregning af fiktive formueafkast - der har vist sig vanskelige for kommunerne at administrere - foreslås ophævet. Det foreslås i stedet at medtage visse former for aktieindkomster ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget.

Idet jeg i øvrigt skal henvise til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale forslaget til Tingets hurtige og velvillige behandling.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg tillader mig herved for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om kommunal aktivering.

(Lovforslag nr. L 315).

Lovforslaget fremsættes som led i regeringens samlede udspil om strukturreformer og beskæftigelsesfremmende initiativer.

Med det foreliggende lovforslag skabes der bedre og flere tilbud om beskæftigelse og uddannelse til aktivering af kontanthjælpsmodtagere. Lovforslaget skal specielt ses i sammenhæng med det af arbejdsministeren fremsatte lovforslag om en aktiv arbejdsmarkedspolitik.

Hovedelementerne i lovforslaget er en udvidelse af ungdomsydelsesordningen, indførelse af ret til aktiveringstilbud til kontanthjælpsmodtagere, der er fyldt 25 år, en forenkling af finansieringsreglerne samt en toårig forsøgspløj til kulturelle, sociale og humanitære formål m.v.

Lovforslaget indebærer samtidig, at væsentlige elementer i aktiveringen af kontanthjælpsmodtagere samles i samme lov. Det drejer sig om bestemmelserne vedrørende ungdomsydelse, bestemmelserne vedrørende aktivering af kontanthjælpsmodtagere, der er fyldt 25 år, bestemmelserne vedrørende igangsætningsydelse og finansieringsbestemmelserne.

Indsatsen for de unge udvides, idet unge kontanthjælpsmodtagere under 25 år sikres et tilbud om beskæftigelsesmæssig eller uddannelsesmæssig aktivering i mindst 20 timer om ugen i 6 måneder. Der er samlet set tale om en udvidelse af den ugentlige arbejdstid, som efter de gældende regler kan være 15, 17 eller 20 timer, afhængig af oplæringsydelsesreglerne. Der er ligeledes tale om en udvidelse af ungdomsydelsens varighed, som efter de gældende regler er 5 måneder.

Kommunerne har fortsat mulighed for at aktivere i et videre omfang end det pligtmæssige tilbud, der ligger i ungdomsydelsen.

For kontanthjælpsmodtagere under 21 år foreslås en forlængelse af den nuværende 2-ugers-visitationsperiode, således at tilbudet skal påbegyndes senest efter 6 uger. Herved bliver det muligt i højere grad at målrette indsatsen i forhold til de unge, der har størst behov for aktivering. Ordningen bliver samlet set mere fleksibel, idet det fortsat er muligt at give tilbud allerede fra den første dag, hvor den unge ansøger om hjælp.

Herudover foreslås det at opretholde den dispensationsbestemmelse, der er gældende for 1993, og som giver kommunerne mulighed for at fravige ungdomsydelsens visitationsfrist for personer, der har forsørgelsespligt over for et barn. Som noget nyt foreslås det, at fristen for afgivelse af tilbud højst kan forlænges til senest efter 12 måneders kontanthjælp.

[Socialministeren]

Kommunerne har i dag ingen pligt til at aktivere personer, der er fyldt 25 år. Med forslaget sikres det, at kontanthjælpsmodtagere, der er fyldt 25 år, får tilbud efter senest 12 måneder.

Også på anden måde udvides indsatsen, idet kommunerne nu også får pligt til at aktivere kontanthjælpsmodtagere på 25 år og derover, som har problemer ud over ledigheden. Aktivering af denne gruppe skal medvirke til at forebygge udviklingen af yderligere sociale problemer og medvirker i sidste ende til at forebygge social udstødelse.

Et andet element i den styrkede indsats er, at kontanthjælpsmodtagere, der er fyldt 25 år, og som har modtaget kontanthjælp i 3 måneder, får ret til at få lagt en plan for, hvornår og hvordan de kommer videre.

På ydelsessiden foreslås en beregningsmæssig forenkling i forhold til den gældende ordning for ungdomsydelsespersoner.

Efter de gældende regler svarer ungdomsydelsen i beskæftigelsesprojekter i praksis til den kontanthjælp, som den unge ellers ville være berettiget til, dog således at ydelsen mindst er 4.333 kr. månedligt. Konkret beregnes ydelsen ud fra ungdomsydelsens grundbeløb og et udligningstillæg. Beregningen besværliggøres af, at brutto- og nettobeløb sammenstilles i beregningen af ydelsen.

Derfor foreslås det, at der udbetales kontanthjælp, dog mindst et beløb, der svarer til satsen for unge udeboende under 23 år, til ungdomsydelsespersoner i særligt tilrettelagte jobtræningsforløb. Der skal med den foreslåede ordning kun foretages én beregning.

Ved tilbud om aktivering af et videre omfang end ungdomsydelsen er aflønningen i beskæftigelsesprojekter i dag oplæringsydelsen. Efter forslaget modtager den unge kontanthjælpen – dog minimum et beløb, der svarer til satsen for unge udeboende under 23 år – i de første 20 timer. I de timer, hvormed arbejdstiden i særligt tilrettelagte jobtræningsforløb overstiger 20 timer, udbetales en projektydelse pr. time, jf. forslag til lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. Herved sikres det, at det nuværende ydelseniveau for aktiveringstilbud af mere end 20 timers varighed bliver videreført.

Kommunerne får store frihedsgrader med hensyn til aflønningen af kontanthjælpsmodtagere over 25 år. Efter gældende regler er af-

lønnen i beskæftigelsesprojekter projektlønnen. Beskæftigelsesprojekter etableres efter lov om kommunal beskæftigelsesindsats, der foreslås ophævet. I stedet etableres der mulighed for særligt tilrettelagte jobtræningsforløb.

Efter det foreliggende lovforslag udbetales der i særligt tilrettelagte jobtræningsforløb en aktiveringsydelse, der beregnes efter reglerne om kontanthjælp i lov om social bistand. Kommunerne får imidlertid mulighed for i stedet at udbetale projektydelsen pr. time.

Til personer, der deltager i aktiverende foranstaltninger, hvor ydelsen udmåles efter reglerne i bistandslovens § 37, har kommunerne efter forslaget mulighed for at udbetale en godtgørelse på op til 1.000 kr. månedligt. Godtgørelsen medgår til dækning af kontanthjælpsmodtagerens udgifter ved deltagelse i aktiveringen. Forslaget erstatter den gældende forsøgsbestemmelse i § 138 d i lov om social bistand.

Finansieringsreglerne forenkles. Ifølge de nuværende finansieringsregler refunderes kommunens udgifter til ungdomsydelse med 50 procent samt 50 procent af kommunens udgifter til drift inden for en grænse på 20 procent af de samlede udgifter til ungdomsydelse. Desuden bidrager staten i et begrænset omfang til finansieringen af den uddannelse, kommunerne tilbyder i forlængelse af beskæftigelsen i ungdomsydelsen. Øvrige aktiveringstilbud til kontanthjælpsmodtagere finansieres af en pulje, som hvert år afsættes til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden, jf. § 20 i lov om kommunal beskæftigelsesindsats. Puljen fordeles til kommunerne på grundlag af den aktiveringsindsats, som kommunerne har ydet 2 år tidligere. Det medfører, at kommunerne ikke kender finansieringsbidraget for aktiviteterne, når de beslutter. Efter bistandsloven yder staten desuden et aktiveringstilskud til kommuner, således at kommunerne gennemsnitligt får den kontanthjælp, som staten sparer, når kommunerne aktiverer, jf. bistandslovens § 133, stk. 3.

De nuværende regler vedrørende finansiering indebærer, at kommunerne bliver tilskyndet til kassetænkning, idet kommunerne ved aktivering af ungdomsydelsespersoner kan vælge mellem to forskellige finansieringsformer for næsten identiske aktiveringstilbud. Med det foreliggende forslag forenkles finansi-

[Socialministeren]

eringen, og muligheden for kassetænkning fjernes.

Som noget nyt foreslås det, at i de tilfælde, hvor aktiveringstilbudet i form af jobtræning og særligt tilrettelagte jobtræningsforløb er af et videre omfang end ungdomsydelsens 20 timer, skal de første 20 timer af aktiveringstilbudet altid finansieres som ungdomsydelse. Endvidere sidestilles uddannelse i dette forslag med beskæftigelse og omfattes derfor af de samme finansieringsbestemmelser. Det samme gælder deltagelse i frivillige, ulønnede aktiviteter.

Til finansiering af den del af kommunernes aktiveringsindsats, der ligger ud over ungdomsydelsen, afsættes et samlet puljebeløb, der fordeles til de enkelte kommuner. Endvidere udbetaler staten et månedligt tilskud pr. person, når staten sparer refusion af kontanthjælpen, derved at kontanthjælpen/aktiveringsydelsen erstattes af en løn eller projektydelse, der kan finansieres af puljebeløbet.

Endelig indebærer lovforslaget, at der afsættes en toårig forsøgspulje på 125 mio. kr. i hvert af årene 1994 og 1995 til kulturelle, sociale og humanitære formål.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg skal tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Supplerende tilskud til forældre på orlov til børnepasning).

(Lovforslag nr. L 316).

Forslaget ligger i forlængelse af regeringens forslag til lov om orlov, hvori der foreslås en lettere adgang for forældre til orlov til børnepasning.

I nærværende forslag gives der kommunerne adgang til at yde et supplerende tilskud til forældre, som holder orlov til børnepasning. Tilskuddet kan efter forslaget for beskæftigede orlovshavere maksimalt udgøre 35.000 kr. årligt og kan ikke overstige 80 pct. af den hidtidige lønindtægt. For ledige orlovshavere kan tilskuddet ikke overstige 20 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb.

Kommunerne får med forslaget mulighed for at lade indførelse af ordningen indgå som led i overvejelserne om tilrettelæggelse af en dagtilbudsstruktur.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Hermed tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Indførelse af hjemmel til at udbetale kontanthjælp til personer, der udfører frivilligt, ulønnet arbejde i udlandet).

(Lovforslag nr. L 317).

Forslaget er en udmøntning af tillægsaftale af 15. februar 1993 vedrørende aftalen af 8. maj 1992 om aktivering på kort sigt mellem Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Centrum-Demokraterne, Kristeligt Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Venstre og Socialistisk Folkeparti.

Ifølge tillægsaftalen skulle såvel ledige dagpengeberettigede medlemmer af en arbejdsløshedskasse som kontanthjælpsmodtagere sikres ret til at få udbetalt henholdsvis en aktivitetsydelse og kontanthjælp under udførelse af frivilligt, ulønnet arbejde i udlandet for humanitære og kirkelige organisationer. Det drejer sig om en forsøgsordning, der løber til udgangen af 1993.

Ved lov nr. 178 af 14. april 1993 er der for de ledige dagpengemodtagere indført ret til en aktivitetsydelse svarende til 80 pct. af dagpengemaksimum i en periode på op til 52 uger for sådant frivilligt, ulønnet arbejde i udlandet for humanitære og kirkelige organisationer.

Ydelser efter bistandsloven er som hovedregel forbeholdt personer, der opholder sig her i landet. Dog er socialministeren efter bistandslovens § 37, stk. 6, bemyndiget til at fastsætte regler om dagpengemaksimum efter skat, der vil kunne udbetales for en periode på op til 52 uger. Arbejdet skal udføres for humanitære og kirkelige organisationer, der er godkendt efter ligningslovens § 12, stk. 3, eller som af socialministeren godkendes som ligestillet hermed.

Det vil fremgå, at ordningen udløber med udgangen af 1993, dog således, at personer, der modtager kontanthjælp under ophold i udlandet den 31. december 1993, efter 1. januar 1994 fortsat vil kunne modtage kontanthjælp indtil udløbet af den bevilligede periode.

Merudgifterne for det offentlige skønnes at udgøre ca. 2 mio. kr. i 1993 og ca. 0,8 mio. kr. i